

การจัดการเหตุรำคาญ และ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

คู่มือ การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
สำหรับสาธารณสุขอำเภอ

2

การจัดการเหตุรำคาญ และ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหนังสือ

คู่มือ การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
สำหรับสาธารณสุขอำเภอ

การจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

จัดทำโดย

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๕๙

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๖๓

พิมพ์ครั้งที่ ๑

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

จำนวนพิมพ์

๓,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่

บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด

ปัจจุบันปัญหาเหตุรำคาญเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ ส่วนใหญ่มีเหตุมาจากมลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น ฝุ่นละออง เสียงดัง กลิ่นเหม็น น้ำเสีย กากขยะอุตสาหกรรม ฯลฯ รวมถึงกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สิ่งเหล่านี้หากไม่ดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โรงงานอุตสาหกรรม อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสุขภาพความเป็นอยู่และสุขภาพของประชาชน ในการป้องกันหรือแก้ปัญหาเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ดังนั้น ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานในพื้นที่จำเป็นต้องมีศักยภาพทั้งในเชิงวิชาการ รัฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์เป็นองค์ความรู้ เพื่อให้สามารถนำความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการอย่างถูกต้อง เป็นธรรม

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการปัญหาเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับสาธารณสุขอำเภอ การจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพขึ้น เพื่อให้สาธารณสุขอำเภอและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

	หน้า
การจัดการเหตุรำคาญ	๑
▶ ความหมาย	๑
▶ บทบาทของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอกับการจัดการเหตุรำคาญ	๒
▶ อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลเหตุรำคาญ	๓
▶ ขั้นตอนการดำเนินงานกรณีเกิดเหตุรำคาญ	๗
▶ สรุปแนวทางการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ระงับเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๑๕
ระบบการจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๓๘
▶ มาตรฐานการปฏิบัติงาน	๓๘
▶ ระบบเฝ้าระวัง	๓๙
▶ ระบบฐานข้อมูล	๓๙

การจัดการเหตุรำคาญ

ความหมาย

การจัดการ หมายถึง กระบวนการ (Process) ของการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organization) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ความพยายามของสมาชิกในองค์การและการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์การกำหนดไว้ (นิยาม James A.F.Stoner)

เหตุรำคาญ

เหตุรำคาญ (มาตรา ๒๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕) หมายถึง เหตุหนึ่งเหตุใดอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนของประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการกระทำ ดังต่อไปนี้

- ▶ แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือถ่าย หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสม หรือหมักหมมสิ่งของ มีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ▶ การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ▶ อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- ▶ การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รั้งสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ▶ เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการวินิจฉัยกรณีของเหตุรำคาญจะยึดตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕ เป็นหลัก โดยมีสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาคือ ต้องบ่งชี้ได้ว่าการกระทำดังกล่าว อาจเป็นเหตุให้เสื่อมหรือก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องของหลายด้าน และดุลพินิจของเจ้าพนักงานสาธารณสุข โดยมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบสุขของชุมชน ให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความเคารพสิทธิ และไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันเป็นหลัก

บทบาทของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอกับการจัดการเหตุรำคาญ

เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

“ ข้อ ๓ ให้บุคคลในสังกัดราชการส่วนบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

- ๓.๑) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- ๓.๒) นายแพทย์ ๙ วช. ด้านเวชกรรมป้องกัน
- ๓.๓) นักวิชาการสาธารณสุข ๙ ชช. ด้านส่งเสริมพัฒนา

๓.๔) ข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ประจำกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค และกลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ ที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมอบหมาย

๓.๕) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน

๓.๖) ข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ประจำกลุ่มงานอาชีวเวชกรรม และกลุ่มงานเวชกรรมสังคม ที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไปมอบหมาย แล้วแต่กรณี

๓.๗) สาธารณสุขอำเภอ หรือสาธารณสุขกิ่งอำเภอ

๓.๘) นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ประจำสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

๓.๙) หัวหน้าสถานีอนามัย และนักวิชาการสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ประจำสถานีอนามัย

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามข้อ ๓.๑) - ๓.๙) มีอำนาจหน้าที่ตรวจตรา ดูแล ให้ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด "

อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลเหตุรำคาญ

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

เจ้าพนักงานสาธารณสุข หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ขณะนี้มีเจ้าพนักงานสาธารณสุข ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะมิบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการให้เป็นไปตาม

พระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะต้องทำงานประสานงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในเรื่องของการระงับ ป้องกัน แก้ไข จัดการ รวมทั้งสั่งห้ามใช้สถานที่ที่ก่อปัญหาเหตุรำคาญ โดยกฎหมาย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ในการดำเนินการควบคุมดูแล กำกับ การ และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นไม่ให้สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่อาศัยโดยทั่วไป ดังนี้

๑. แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงและออกคำสั่ง กรณีที่พบว่ามีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดท้องถิ่น เพื่อให้แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตามมาตรา ๔๖ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. กรณีที่พบว่าจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการแก้ไข หรือระงับเหตุนั้นได้ แล้วแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ ตามมาตรา ๔๖ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. เพื่อให้สามารถปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

(ก) มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(ข) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้ง หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

(ค) แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง หรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้

(ง) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(จ) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกต้องลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควร เพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น โดยกฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการระงับ ป้องกัน แก้ไข จัดการ รวมทั้งสั่งห้ามใช้สถานที่ที่ก่อปัญหาเหตุรำคาญ ดังนี้

๑. ออกคำสั่งให้ผู้ใดหรือผู้ประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในมาตราต่างๆ ของหมวด ๓ ถึงหมวด ๙ เพื่อแก้ไขหรือระงับหรือปรับปรุง หรือระงับหรือเพิกถอนเพื่อป้องกันเหตุรำคาญและปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดของท้องถิ่น

๒. ตามมาตรา ๒๖ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัด และควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ

๒.๑ ห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชน รวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย

๒.๒ ให้ผู้หนึ่งผู้ใด ดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รังระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ

๓. ตามมาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ

๓.๑ ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร โดยสามารถระบุในคำสั่งให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ กระทำการโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต

๓.๒ ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก โดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น

๔. ตามมาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ

๔.๑ ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร โดยสามารถระบุในคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ กระทำการโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต

๔.๒ ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

๔.๓ ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

ขั้นตอนการดำเนินงานกรณีเกิดเหตุรำคาญ

การดำเนินงานกรณีเกิดเหตุรำคาญ จะประกอบด้วยขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

๑. การรับแจ้งเหตุรำคาญ/เรื่องร้องเรียน

เมื่อมีเหตุรำคาญเกิดขึ้น ประชาชนที่อยู่ข้างเคียงหรือได้รับผลกระทบ มีสิทธิที่จะร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทุกระดับ หรือหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น หรือราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องได้ โดยอาจแจ้งด้วยตนเอง ทางโทรศัพท์ ทางหนังสือหรือทางจดหมาย หรืออื่นๆ เจ้าหน้าที่จะต้องบันทึกรายละเอียดที่ได้รับแจ้งไว้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนติดตามตรวจสอบต่อไป ในบางกรณีเจ้าหน้าที่อาจประสบเหตุด้วยตนเองจากการตรวจพื้นที่รับผิดชอบ หรือรับทราบจากการติดตามข้อมูลข่าวสารในสื่อต่างๆ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการและปฏิบัติการ ด้วยการช่วยประสานงานกับหน่วยงานวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นທີ່ปรึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบทบาทการทำงานควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการรับเรื่องร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญ เกี่ยวกับการเปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียน กำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ มีขั้นตอนการดำเนินงานหรือประสานงาน เป็นต้น

หน่วยงานควรจัดให้มีเอกสารแบบฟอร์มการทำงานและการจัดทำรายงานเหตุรำคาญ ดังนี้

- แบบฟอร์มการรับเรื่องร้องเรียน สำหรับให้ผู้ร้องเรียนได้กรอกข้อมูลด้วยตนเอง หรือสำหรับเจ้าหน้าที่กรอกข้อมูลกรณีการติดต่อด้วยวาจา อันประกอบด้วยข้อมูลผู้ร้องเรียน คือ ชื่อ-สกุล ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ รายละเอียดปัญหาเหตุรำคาญที่ร้องเรียน ผลกระทบที่ได้รับ ช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงข้อมูลผู้ถูกร้องเรียน คือ ชื่อ-สกุล ที่อยู่ และการกระทำหรือการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาเหตุรำคาญ เป็นต้น (ดังตัวอย่างที่ ๑)

- จัดทำรายงานสรุปประเด็นการรับเรื่องร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญ ให้กับผู้บริหารหน่วยงานรับทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามการทำงานได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดส่งรายงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. การตรวจสอบหาข้อเท็จจริง

การตรวจสอบเหตุรำคาญมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่ามีเหตุรำคาญที่ก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ พร้อมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขและระงับเหตุรำคาญ ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขของหน่วยงานที่ได้รับการร้องเรียน

ต้องทำการพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำร้องที่ได้รับ ทำการบันทึกข้อมูลเบื้องต้นที่ได้ทั้งหมดสำหรับใช้ประกอบการตรวจวินิจฉัย และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง จะต้องอาศัยบุคลากรและทีมงานที่มีความรู้ แบบบันทึก กล้องบันทึกภาพ และเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการตรวจวัดสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังต้องได้รับความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมการอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์และมีความเป็นธรรมกับทั้งผู้ร้องเรียนและผู้ได้รับผลกระทบ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ มีหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจลงพื้นที่ร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ข้อเสนอแนะ หรือให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งในการลงตรวจสอบเหตุรำคาญเพื่อหาข้อเท็จจริงนั้น มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

(๑) การเตรียมการตรวจสอบ

- เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียน จะต้องพิจารณาดูคำร้องว่า ผู้แจ้งมีตัวตนจริงหรือไม่ พร้อมทั้งจะให้ข้อมูลที่เกิดขึ้นหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เกิดเหตุต่างๆ ว่าข้อมูลเป็นอย่างไร โดยต้องสอบถามให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนในเรื่องหรือประเด็นที่ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับใช้ในการวางแผนการดำเนินการตรวจสอบ เพื่อวินิจฉัยเหตุรำคาญให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

- การตรวจสอบปัญหาเหตุรำคาญในบางกรณี อาจจำเป็นต้องทำการตรวจวัดปริมาณสารมลพิษที่ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรเตรียมเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับการตรวจวัดทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาข้อร้องเรียนนั้น โดยต้องทำการศึกษาวิธีการใช้งานเครื่องมือแต่ละประเภท ตลอดจนศึกษาข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ผลการตรวจวัดที่ได้จะต้องนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานหรือข้อกำหนดทางวิชาการ เพื่อวิเคราะห์ว่าปริมาณสารมลพิษที่ตรวจวัดได้จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศหรือไม่ และเพื่อให้การ

ตรวจสอบสามารถประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ชัดเจน ลดความขัดแย้งและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายนั้น ควรพิจารณาว่ามีมาตรฐานใดที่จะนำมาใช้อ้างอิงได้บ้าง โดยพิจารณาเลือกใช้มาตรฐานที่ใช้บังคับตามกฎหมายก่อนเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นมาตรฐานที่เป็นข้อเสนอแนะ ในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานกำหนดไว้ อาจใช้ข้อกำหนดหรือข้อมูลทางวิชาการหรือใช้วิธีเปรียบเทียบกับผลการตรวจวัดในพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากมลพิษชนิดนั้นๆ สำหรับค่าที่ได้จากการตรวจวัด และนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน จะต้องเป็นหน่วยเดียวกัน โดยมีวิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บตัวอย่างและการตรวจวัด เป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐาน หากใช้วิธีการหรือเครื่องมือที่มีลักษณะเทียบเคียงหรือเทียบเท่า จะต้องมีการระบุหรืออ้างอิงแหล่งที่มาด้วย

- การเตรียมความพร้อม โดยมีการเตรียมทีมตรวจสอบ ซึ่งจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริง เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นผู้มีอำนาจในการตรวจสอบ ในบางกรณีอาจต้องการบุคลากรผู้ตรวจสอบที่มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ การเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการเก็บข้อมูล เช่น แผนที่ แบบบันทึกต่างๆ รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ เช่น กล้องบันทึกภาพ เทปวัดระยะทาง เป็นต้น สำหรับอุปกรณ์ เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการตรวจวัดสภาพแวดล้อม จะต้องมีความสภาพที่ใช้งานได้ดี เหมาะสมกับสภาพที่จะนำไปใช้ มีความเที่ยงตรง และมีการปรับเทียบความถูกต้องของเครื่องมือ (Calibration) ให้ได้ตามมาตรฐานทุกครั้ง

(๒) การลงพื้นที่ตรวจสอบ

ในการลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่จริง ควรตรวจสอบทั้งสถานที่ที่ถูกร้องเรียน สถานที่ได้รับผลกระทบ (ผู้ร้องเรียน) รวมถึงสถานที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบด้วย มีการรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางเอกสาร วัตถุ ภาพถ่าย หรือวิดีโอทัศน์ แม้แต่พยานบุคคลหรืออื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

(ก) ข้อมูลทางกายภาพ สามารถทำได้โดยการสัมภาษณ์ สอบถามข้อมูลแวดล้อม จากประชาชนที่อาศัยบริเวณใกล้เคียงแหล่งหรือ สถานที่เกิดเหตุร้องเรียน รวมทั้งผู้ประกอบการหรือเจ้าของอาคารสถาน ประกอบกิจการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมและถูกต้องมากที่สุด (ดังตัวอย่างที่ ๒) ข้อมูลที่ควรสอบสวน ได้แก่

- ข้อมูลบุคคลที่ร้องเรียน หรือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ได้แก่ บ้านเลขที่ ตำแหน่ง ระยะห่างระหว่างสถานที่ตั้งของที่พักอาศัยกับ แหล่งก่อเหตุรำคาญ ปัญหาเหตุรำคาญที่ได้รับคืออะไร เกิดจากสาเหตุอะไร เหตุรำคาญเกิดขึ้นบริเวณไหน ช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบ ความถี่หรือลักษณะ การเกิดเป็นอย่างไร แผนผังของแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญ และชุมชนที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อน เป็นต้น ทั้งนี้ควรสอบถามข้อมูลจาก ประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง และในบริเวณที่ได้รับผลกระทบโดยรอบให้ มากที่สุด

- ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการหรือแหล่งที่เป็น สาเหตุของข้อร้องเรียน ได้แก่ ที่ตั้งของสถานประกอบการ ทิศทางโดยรอบ อาคารสถานประกอบการ ชื่อผู้ประกอบการ ใบอนุญาตประกอบการ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติโรงงาน หรือพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข เป็นต้น กระบวนการ/ขั้นตอนการผลิต วัตถุดิบ สารเคมีที่ใช้ ลักษณะมลภาวะที่เกิดขึ้น แหล่งกำเนิดมลภาวะหรือจุดที่ก่อให้เกิดปัญหา จำนวนคนงาน ช่วงเวลาปฏิบัติงาน และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล การตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ ระบบบำบัดมลพิษ แผนการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร เป็นต้น รวมทั้งอาจมีการเก็บ ตัวอย่างตามความจำเป็นและเหมาะสมในกรณีที่สามารถดำเนินการได้

- ข้อมูลทั่วไป เช่น จำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความ รุนแรงมากน้อยแค่ไหน ก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือไม่อย่างไร เป็นต้น

(๗) ข้อมูลจากการตรวจวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ภายหลังจากได้ทราบข้อมูลทางกายภาพด้วยการสอบถามและสังเกตการณ์แล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการตรวจวิเคราะห์ทางด้านสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ เพื่อนำผลที่ได้เป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยเหตุรำคาญ และเพื่อให้การแปรผลมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานได้อย่างถูกต้อง ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องต่างๆ ได้แก่ วิธีการใช้งานเครื่องมือ การปรับเทียบ ความถูกต้องของเครื่องมือ การกำหนดจุดเก็บตัวอย่าง ระยะเวลาในการตรวจวัดตามกฎหมาย การจัดบันทึกสภาพแวดล้อมโดยรอบขณะตรวจวัด และการส่งผลการเก็บตัวอย่างเพื่อวินิจฉัยทางเคมีหรือชีวภาพในห้องปฏิบัติการ จากนั้นเมื่อได้ผลการตรวจวัดแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. การวินิจฉัยและรายงานผลการตรวจสอบเหตุรำคาญ

หลังจากการลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่และพฤติกรรมที่คาดว่าจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญตามที่ได้รับแจ้งแล้ว นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบรวมถึงข้อมูลจากการตรวจวัดทางด้านสิ่งแวดล้อมหรือการตรวจวัดทางห้องปฏิบัติการ (ถ้ามี) มาสรุปวิเคราะห์เพื่อวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่าเป็นเหตุรำคาญหรือไม่ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบปัญหาเหตุรำคาญแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ ดังนี้

(๑) การดำเนินการตรวจสอบเหตุร้องเรียนทุกกรณี จะต้องมีการสรุปผลการดำเนินการทุกขั้นตอน เพื่อรายงานให้กับผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ

(๒) ในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนที่เป็นทางการ ให้แจ้งผลการตรวจสอบและการดำเนินการของหน่วยงานให้ผู้ร้องเรียนทราบ

(๓) การรายงานผลต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาออกคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเรียนดำเนินการแก้ไข โดยสำเนาบันทึกผลการตรวจสอบเบื้องต้นที่ได้ส่งให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบ

(๔) ในกรณีสภาพปัญหาที่พบไม่สามารถแก้ไขได้ ให้ดำเนินการรายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในแต่ละกรณี เพื่อประสานงานในการตรวจสอบและระงับเหตุรำคาญต่อไป

๔. การระงับเหตุรำคาญ

๔.๑ กรณีที่วินิจฉัยแล้วพบว่าไม่เป็นเหตุรำคาญ เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องแจ้งให้ผู้ร้องทราบ (ถ้าผู้ร้องแจ้งที่อยู่ให้ทราบ) เรื่องร้องเรียนถือเป็นอันยุติ

๔.๒ กรณีที่วินิจฉัยแล้วพบว่า เป็นเหตุรำคาญ ให้บันทึกข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ และขอแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด (ดังตัวอย่างที่ ๓) และสำเนาให้ผู้ก่อเหตุรำคาญทราบ หากครบกำหนดให้ปรับปรุงแก้ไขตามระยะเวลาที่ระบุในแบบตรวจแนะนำแล้ว ผู้ก่อเหตุรำคาญยังไม่ปรับปรุงแก้ไขเพื่อระงับเหตุรำคาญ เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีหน้าที่ต้องเสนอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจในเขตท้องถิ่นนั้น ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ก่อเหตุ (กรณีที่เกิดในที่หรือทางสาธารณะ) หรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชน (กรณีที่เกิดในสถานที่เอกชน) เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไข หรือระงับเหตุรำคาญ ซึ่งในคำสั่งต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ชื่อหน่วยงาน ชื่อเจ้าพนักงาน พร้อมตำแหน่ง และวันเดือนปีที่ออกคำสั่ง
- อ้างอิงข้อกำหนด ที่ให้อำนาจในการออกคำสั่ง เช่น อาศัยอำนาจตามมาตรา..... แห่งพระราชบัญญัติ..... เป็นต้น
- อธิบายข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้ต้องออกคำสั่ง ตามที่กฎหมายกำหนด
- สั่งให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือระงับ หรือกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันเหตุรำคาญในอนาคตตามหลักวิชาการที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ข้อเท็จจริงเรื่องนั้น พร้อมทั้งต้องกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการ

ให้เสร็จสิ้น ตามความเหมาะสมด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาความยากง่ายในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

- กรณีที่คำสั่งใดที่ผู้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องแจ้งสิทธิและระยะเวลาที่จะอุทธรณ์ได้ และตอบบุคคลใดไว้ด้วย สำหรับในกรณีของเหตุรำคาญนี้ กฎหมายสาธารณสุขกำหนดให้ผู้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

๕. การติดตามผลการแก้ไขเหตุรำคาญ

เมื่อครบกำหนดเวลาที่ให้ไว้ในคำสั่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องไปตรวจสอบว่ามีการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่อย่างไร ในกรณีที่ไม่มีมีการแก้ไข โดยเหตุผลอันสมควรก็เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานฯ ที่จะผ่อนผันระยะเวลาตามข้อเท็จจริงได้ ตามความเหมาะสม แต่หากเป็นกรณีที่ผู้รับคำสั่งไม่ใส่ใจหรือไม่นำพาต่อคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็อาจดำเนินการได้ ๒ กรณี คือ

(ก) กรณีที่เหตุรำคาญเกิดในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ต้องพิจารณาว่า เหตุรำคาญนั้นยังคงเกิดขึ้น และก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือไม่

- ถ้าไม่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ก็ให้ดำเนินการลงโทษผู้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจดำเนินการเปรียบเทียบปรับ หรือดำเนินคดีทางศาล แล้วแต่กรณี ตามอำนาจในมาตรา ๘๔ วรรค ๓

- ถ้าเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นร่วมกับเจ้าพนักงานสาธารณสุข ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนต่อไป โดยคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากผู้ที่เกิดเหตุรำคาญนั้น แล้วให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการเปรียบเทียบปรับ

หรือดำเนินคดีทางศาล แล้วแต่กรณี ตามอำนาจในมาตรา ๘๕ วรรค ๓ และหากผู้ที่ก่อเหตุไม่ยินยอมเสียค่าใช้จ่ายดังกล่าว เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถฟ้องเรียกค่าใช้จ่ายทางศาลได้ด้วย

(ข) กรณีที่เหตุรำคาญเกิดในสถานที่เอกชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข ต้องพิจารณาว่าเหตุรำคาญนั้นยังคงเกิดขึ้น และก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือไม่

- หากเหตุรำคาญยังคงเกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข อาจร่วมกันดำเนินการแก้ไขในสถานที่เอกชนนั้นได้ โดยคิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น แล้วให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการลงโทษ โดยการเปรียบเทียบปรับ หรือดำเนินคดีทางศาล แล้วแต่กรณี ตามอำนาจในมาตรา ๘๕ วรรค ๓ และหากผู้ที่ก่อเหตุไม่ยินยอมเสียค่าใช้จ่ายดังกล่าว เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายทางศาลได้ด้วย

- หากเหตุรำคาญยังคงเกิดขึ้น และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ นอกจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะดำเนินการลงโทษ โดยการเปรียบเทียบปรับ หรือดำเนินคดีทางศาล แล้วแต่กรณี ตามอำนาจในมาตรา ๘๕ วรรค ๓ ต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชนนั้นแล้ว เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาจเสนอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้ ซึ่งกรณีนี้ก็จะมียุทธศาสตร์คล้ายกับการสั่งให้หยุดดำเนินกิจการนั่นเอง

สรุปแนวทางการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ระงับเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ในการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อระงับเหตุรำคาญสามารถดำเนินการได้โดยการ

พิจารณาสถานการณ์ของการเกิดปัญหาเหตุรำคาญ ตามมาตราที่เกี่ยวข้อง
สรุปได้ดังนี้

๑. **มาตรา ๒๗** กรณีเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ
(ดังตัวอย่างที่ ๔) หรือ

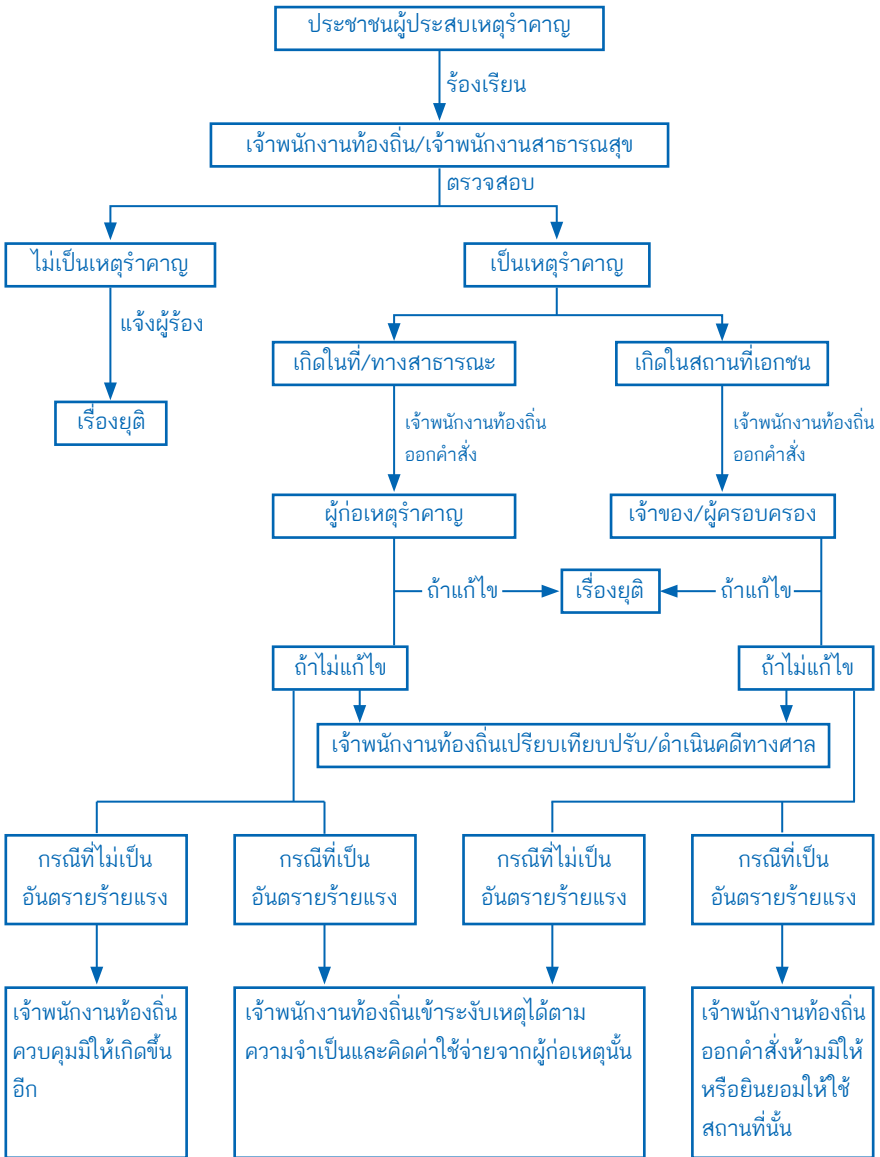
๒. **มาตรา ๒๘** กรณีเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชน
(ดังตัวอย่างที่ ๕) หรือ

๓. **มาตรา ๒๘ วรรค ๓** กรณีที่เกิดเหตุร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมี
ผลกระทบต่อความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ให้มี
คำสั่งห้ามใช้อาคารทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะสามารถระงับเหตุรำคาญ
นั้นได้ (ดังตัวอย่างที่ ๖)

๔. **มาตรา ๔๕** กรณีผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ หรือคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการปรับปรุง แก้ไขปัญหาให้ถูกต้อง
(ดังตัวอย่างที่ ๗) หากผู้ประกอบการมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการให้
หยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการให้ปราศจาก
อันตรายแล้ว (ดังตัวอย่างที่ ๘) และหากพบว่ากิจการดังกล่าวก่อให้เกิด
เหตุสงสัยว่าอาจจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน
สามารถสั่งการให้หยุดดำเนินกิจการนั้นไว้ทันที เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะ
ปราศจากอันตราย (ดังตัวอย่างที่ ๙)

๕. **มาตรา ๔๖** หากพบเหตุไม่ถูกต้อง หรือมีการกระทำฝ่าฝืน
พระราชบัญญัตินี้ หรือข้อกำหนดท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องรีบแจ้ง
เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยเร่งด่วน และหากพบว่าเหตุนั้นมีอันตรายร้ายแรงต่อ
สุขภาพของประชาชน ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจสั่งการให้ผู้กระทำ
การนั้นแก้ไข หรือระงับเหตุ นั้น แล้วจึงแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบต่อไป

แผนผังแนวทางการควบคุมกรณีเกิดเหตุรำคาญ

ตัวอย่างที่ ๑

ตัวอย่างแบบฟอร์มรับเรื่องร้องเรียน

หน่วยงาน.....

วันที่รับเรื่อง.....

ข้อมูลของผู้ร้องเรียน

๑. ชื่อ - สกุล ผู้ร้องเรียน.....

๒. สถานที่ตั้ง/ที่พักอาศัย.....

๓. เบอร์โทรศัพท์..... มีถือ.....

๔. ข้อร้องเรียน

( ) ปัญหาเสียงดัง

( ) ปัญหาสารเคมีระเหยในบรรยากาศ

( ) ปัญหาฝุ่นละออง

( ) ปัญหาน้ำเน่าเสีย

( ) ปัญหากลิ่นเหม็น

( ) ปัญหาขยะมูลฝอย

( ) ปัญหาอื่นๆ (ระบุ).....

๕. สภาพปัญหาที่ได้รับ (โดยสรุป).....

๖. ช่วงเวลาที่ได้รับปัญหา.....

๗. เคยแจ้งข้อร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ

( ) เคย

( ) ไม่เคย

ข้อมูลของผู้ถูกร้องเรียน/ผู้ก่อเหตุรำคาญ

๑. ชื่อผู้ถูกร้องเรียน/ผู้ก่อเหตุรำคาญ.....

๒. สถานที่ตั้ง.....

.....

๓. ลักษณะการกระทำ/กระบวนการผลิต (โดยสรุป).....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้รับเรื่อง

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่างที่ ๒

ตัวอย่างแบบสอบสวนเหตุรำคาญ

หน่วยงาน .....

ข้อมูลทั่วไปของผู้ร้องเรียน

๑. ชื่อ-สกุล ผู้ร้องเรียน..... เลขที่บัตรประชาชน.....
๒. อายุ.....ปี เพศ..... ลักษณะงานที่ทำ.....
๓. ที่อยู่ขณะได้รับปัญหา บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
( ) อยู่ในเทศบาลนคร ( ) อยู่ในเทศบาลเมือง
( ) อยู่ในเทศบาลตำบล ( ) อยู่ใน อบต.
๔. ภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
( ) อยู่ในเทศบาลนคร ( ) อยู่ในเทศบาลเมือง
( ) อยู่ในเทศบาลตำบล ( ) อยู่ใน อบต.
๕. ผู้ร้องเรียนป่วยหรือไม่ ( ) ป่วย ด้วยโรค.....
( ) ไม่ป่วย
๖. เบอร์โทรศัพท์..... มีถือ.....

ข้อมูลการได้รับปัญหา

๑. ในช่วงอาทิตย์ที่ผ่านมาท่านได้รับปัญหาความเดือดร้อนหรือไม่
( ) ได้รับปัญหา ( ) ไม่ได้รับปัญหา
๒. ปัญหาที่ได้รับ
( ) ปัญหาเสียงดัง ( ) ปัญหาสารเคมีระเหยในบรรยากาศ
( ) ปัญหาฝุ่นละออง ( ) ปัญหาน้ำเสียเน่าเหม็น
( ) ปัญหากลิ่นเหม็น ( ) ปัญหาขยะมูลฝอย

( ) ปัญหาอื่น ๆ (ระบุ).....

๓. ในกรณีที่ได้รับปัญหา ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอย่างไร

( ) ปวดศีรษะ ( ) คลื่นไส้ อาเจียน ( ) มีผื่นแดงที่ผิวหนัง

( ) หายใจไม่สะดวก ( ) แสบจมูก ( ) เจ็บคอ

( ) แสบตา ( ) น้ำมูกไหล ( ) ปวดหู

( ) กระทบกระสาย ( ) นอนไม่หลับ

( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

๔. ลักษณะการได้รับ (โดยสรุป)

.....
.....
.....

๕. ช่วงเวลาที่ได้รับปัญหา.....

๖. การสอบถามข้อเท็จจริงจากประชาชนที่อาศัยใกล้เคียง เกี่ยวกับปัญหา
ความเดือดร้อนที่ได้รับ

๖.๑ ชื่อ-สกุล..... บ้านเลขที่..... หมู่.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

อายุ.....ปี เพศ..... ลักษณะงานที่ทำ.....

ลักษณะปัญหาที่ได้รับ.....

๖.๒ ชื่อ-สกุล..... บ้านเลขที่..... หมู่.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

อายุ.....ปี เพศ..... ลักษณะงานที่ทำ.....

ลักษณะปัญหาที่ได้รับ.....

๖.๓ ชื่อ-สกุล..... บ้านเลขที่..... หมู่.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

อายุ.....ปี เพศ..... ลักษณะงานที่ทำ.....

ลักษณะปัญหาที่ได้รับ.....

๖.๔ ชื่อ-สกุล..... บ้านเลขที่..... หมู่.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
อายุ.....ปี เพศ..... ลักษณะงานที่ทำ.....
ลักษณะปัญหาที่ได้รับ.....

ข้อมูลของผู้ถูกร้องเรียน/ผู้ก่อเหตุรำคาญ

๑. ชื่อผู้ถูกร้องเรียน/ผู้ก่อเหตุรำคาญ.....
๒. ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภท.....
๓. ใบอนุญาตประกอบกิจการฯ จาก.....
เล่มที่..... เลขที่.....
๔. สถานที่ตั้งเลขที่..... หมู่..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
๕. ประกอบกิจการในช่วงเวลา..... ตั้งแต่วันที่.....
ถึงวัน.....
๖. จำนวนพนักงาน/ผู้ปฏิบัติงาน.....คน
๗. ลักษณะการกระทำ/กระบวนการผลิต (โดยสรุป).....
.....
.....
.....
.....
.....

๘. ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการประกอบการ/ก่อเกิดปัญหา(ที่เจ้าหน้าที่สังเกตพบ)
.....
.....
.....
.....

๙. ระบบบำบัด /ระบบป้องกันมลพิษสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในสถานประกอบการ

- ระบบบำบัดอากาศ ( ) ไม่มี ( ) มี ประเภท.....
- ระบบป้องกันเสียง ( ) ไม่มี ( ) มี ประเภท.....
- ระบบควบคุมฝุ่นละออง ( ) ไม่มี ( ) มี ประเภท.....
- ระบบบำบัดน้ำเสีย ( ) ไม่มี ( ) มี ประเภท.....
- การจัดการด้วยระบบหรือวิธีการอื่นๆ (ระบุ).....

.....

.....

ข้อมูลสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปขณะสอบสวนเหตุรำคาญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงาน

เล่มที่ ..... เลขที่.....

แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงาน
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

หน่วยงาน..... โทรศัพท์.....

๑. วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

๒. ชื่อเจ้าของ/ผู้ครอบครอง.....

๓. สถานที่ประกอบการ ชื่อ.....

๔. ประเด็นปัญหาหรือข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ

.....

.....

.....

๕. ข้อเสนอแนะ (เพื่อการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด)

.....

.....

.....

.....

๖. อนึ่ง หากท่านมีข้อมูลหรือข้อโต้แย้งใด ขอให้ส่งข้อมูลนั้นหรือข้อโต้แย้งนั้น

ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ภายใน ..... วัน

ตัวอย่างแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงาน (แผ่นหลัง)

บทบัญญัติ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (โดยสรุป)

.....

มาตรา ๔๔ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือให้เรียกบุคคลให้แจ้งข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหลักฐานเพื่อตรวจสอบได้

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อการตรวจสอบได้

(๓) แนะนำให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไข หรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือกฎ/ประกาศกระทรวงตาม พ.ร.บ.นี้ได้

(๔) ยึดหรืออายัดสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี หรือทำลายในกรณีจำเป็นได้

(๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็น โดยมีต้องใช้ราคา

มาตรา ๗๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือ หรือไม่ยอมแจ้งข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือขัดขวางไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ตัวอย่างที่ ๔

ตัวอย่างคำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ
ตามมาตรา ๒๗

คำสั่งที่...../.....

สำนักงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ
เรียน .....
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ (ถ้ามี)

ตามที่ นาย/น.ส./นาง..... ตำแหน่ง.....
เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ
เจ้าหน้าที่ ได้ตรวจพบว่าท่านได้กระทำการ (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน จึง
พิจารณาเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ (.....) แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่ง
ให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ ดังนี้

1) .....

2) .....

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการทันทีเมื่อได้รับทราบคำสั่งนี้ (หรือให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่วันทราบคำสั่งนี้) หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๕

ตัวอย่างคำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ
ตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง

คำสั่งที่...../.....

สำนักงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ จำนวน.....ฉบับ

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น)..... ได้ตรวจสอบ
สถานที่ (สถานประกอบกิจการ) เลขที่..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เวลา..... พบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ (.....) แห่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้มีคำแนะนำให้ท่านแก้ไข/ระงับ
เหตุรำคาญตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๔๔(๓) แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้
แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่
กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่ง
ให้ท่านแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ ดังนี้

- 1) .....
- 2) .....

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน นับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๔

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๖

ตัวอย่างคำสั่งให้แก้ไข/ระงับเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะ
ตามมาตรา ๒๘ วรรคสาม

คำสั่งที่...../.....

สำนักงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นห้ามมิให้ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใด
ใช้สถานที่เพื่อระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ถ้ามี)

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น)..... ได้ตรวจสอบ
สถานที่ (สถานประกอบกิจการ) เลขที่..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เวลา..... พบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

.....
พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ (.....) แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงหรือมี
ผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรรคสาม แห่งพระราช
บัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีคำสั่ง
ห้ามมิให้ท่านใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่ตามที่ระบุไว้ข้างต้น
ทั้งหมด(หรือบางส่วน) จนกว่าท่านจะได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญให้หมดไป

ทั้งนี้ ให้ท่านปฏิบัติทันทีนับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้จะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๗

ตัวอย่างคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง
ตามมาตรา ๔๔

คำสั่งที่...../.....

สำนักงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาแบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานฯ จำนวน.....ฉบับ

ตามที่.....(ราชการส่วนท้องถิ่น)..... ได้ตรวจสอบ
สถานที่ประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่ เลขที่..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เวลา..... พบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม..... (พระราชบัญญัติ หรือ
กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือ
คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้) จึงได้มี
คำแนะนำให้ท่านแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา
๔๔(๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ตามสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานภายใน
เวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ ท่านแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตาม (พระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือคำสั่งของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้)

ทั้งนี้ ให้ท่านดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน.....วัน (ต้องไม่น้อยกว่า ๗ วัน) นับแต่วันทราบคำสั่งนี้ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนด ไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมี สิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๘

ตัวอย่างคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง
ตามมาตรา ๔๕

คำสั่งที่...../.....

สำนักงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปรับปรุงแก้ไข

ตามที่ นาย/น.ส./นาง..... ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่

ได้ตรวจสอบสถานที่ประกอบกิจการของท่านซึ่งตั้งอยู่ เลขที่..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

เมื่อวันที่..... เวลา..... แล้วพบว่า(ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม..... (พระราชบัญญัติ หรือ

กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือ

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้) จึงได้มี

คำสั่งให้ท่านแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๔๕

แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

แต่ปรากฏว่าท่านมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานภายในเวลาที่กำหนดไว้

ในคำสั่งดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ท่านหยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการให้ปราศจากอันตรายแล้ว และเมื่อท่านดำเนินการแล้วเสร็จ โปรดแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบต่อไปด้วย

ทั้งนี้ หากท่านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร จะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๙

ตัวอย่างคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง
ตามมาตรา ๔๕

คำสั่งที่...../.....

สำนักงาน.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ
เรียน .....

ตามที่ นาย/น.ส./นาง..... ตำแหน่ง.....
เจ้าพนักงานสาธารณสุข/ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่
ได้ตรวจสถานที่ประกอบกิจการของท่าน ซึ่งตั้งอยู่ เลขที่..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เวลา..... แล้วพบว่า (ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ).....

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม..... (พระราชบัญญัติ หรือ
กฎกระทรวง ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือ
คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการนี้) ซึ่งจะ
ก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ
ของประชาชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการ
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ท่าน
หยุดดำเนินกิจการไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการให้ปราศจาก

อันตรายแล้ว และเมื่อท่านดำเนินการแล้วเสร็จ โปรดแจ้งให้เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นทราบต่อไปด้วย

ทั้งนี้ หากท่านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร
จะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตาม
มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งนี้หรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมี
สิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายในสามสิบวัน
นับแต่วันทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ระบบ การจัดการเหตุรำคาญ

และกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๗

ระบบการจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ และแนวทางในการจัดการปัญหาเหตุรำคาญ และควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขอย่างมีระเบียบแบบแผน โดยมีองค์ประกอบคือ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ระบบการทำงาน และเครื่องมือการทำงาน ซึ่งในการทำงานเกี่ยวกับการจัดการเหตุรำคาญและควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต้องมีการพัฒนาระบบการทำงานที่มีแบบแผน เข้าใจง่าย และเจ้าหน้าที่สามารถนำระบบการทำงานดังกล่าว ไปใช้เป็นแนวทางในการทำงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการทำงานการจัดการเหตุรำคาญและควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประกอบด้วย

๑. มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Procedure : SOP)

วัตถุประสงค์ของการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานการจัดการเหตุรำคาญและการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกได้เป็น

๑.๑ มาตรฐานการปฏิบัติงานการจัดการข้อร้องเรียนและเหตุรำคาญ

๑.๒ มาตรฐานการปฏิบัติงานการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ก. กระบวนการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

ข. กระบวนการออกใบอนุญาต/หนังสือรับรองการแจ้ง

๒. ระบบเฝ้าระวัง (Surveillance System)

ระบบการเฝ้าระวังเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่ใช้ในการดำเนินการจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยการติดตาม การเฝ้าคุมสิ่งคุกคาม และผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยอาศัยกระบวนการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แปรผลข้อมูล และการรายงานซึ่งประเด็นความเสี่ยงเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหา

ระบบเฝ้าระวังในที่นี่ แบ่งออกเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๒.๑ ระบบเฝ้าระวังปัญหาเหตุรำคาญ

๒.๒ ระบบเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๓. ระบบฐานข้อมูล (Data Base)

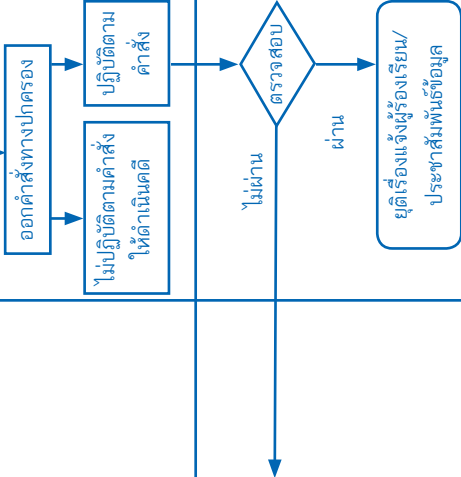
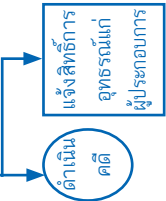
การจัดทำฐานข้อมูลในพื้นที่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากจะทำให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบได้ทราบถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยทั่วไปการจัดทำฐานข้อมูลเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ควรกระทำเป็นประจำทุกเดือน จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด สามารถพิจารณาแนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนได้ชัดเจน

แผนผังกระบวนการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดการเหตุรำคาญและควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สรุปได้ดังนี้

๑. มาตรฐานการปฏิบัติงานการจัดทำร้องเรียนและเหตุรำคาญ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๑			<p>การทำการระบบการรับเรื่องร้องเรียน</p>	<p>มีช่องทางทางการรับเรื่องร้องเรียน</p>	<p>ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ</p>
๒			<p>การกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของคณะทำงาน</p>	<p>มีคณะทำงานจัดการเหตุรำคาญ</p>	<p>ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ</p>
	<p>มีเหตุร้องเรียน</p> <p>มอบหมาย เจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง</p>		<p>บทบาทความรับผิดชอบของคณะทำงาน</p>	<p>มีการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำระบบการรวบรวมข้อมูลและมีสถิติเหตุรำคาญ</p>	<p>ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ</p>

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๓		๑ วัน	ตามหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของงาน	ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๔		๑ วัน	ตามหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	รายงานผลการตรวจวินิจฉัยเหตุรำคาญ	ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	 <pre> graph TD A[ออกคำสั่งทางปกครอง] --> B[ปฏิบัติตามคำสั่ง] A --> C[ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ดำเนินคดี] B --> D{ตรวจสอบ} C --> D D -- ไม่ผ่าน --> E(ดำเนินคดี) D -- ผ่าน --> F[ยุติเรื่องแจ้งผู้ร้องเรียน/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล] </pre>		ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	มีการออกคำสั่งทางปกครอง	ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	 <pre> graph TD A(ดำเนินคดี) --> B[แจ้งสิทธิการอุทธรณ์แก่ผู้ประกอบการ] B --> C{ตรวจสอบ} </pre>		ตามหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	มีการตรวจติดตามการปฏิบัติตามคำสั่ง	ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	<pre> graph TD A{ออกคำแนะนำให้แก้ไขเหตุรำคาญ} -- ใช่ --> B{แก้ไข} A -- ไม่ใช่ --> C[ไม่แก้ไข] B --> D{ตรวจสอบ} D -- ผ่าน --> E[ยุติเรื่องแจ้งผู้ร้องเรียน/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล] D -- ไม่ผ่าน --> F[ ] C --> F </pre>	๑๕ วัน	ตามหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	การออกคำแนะนำให้แก้ไขเหตุรำคาญ	ระบุชื่อและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
					ผู้ก่อเหตุ รำคาญ
			ตามหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	มีการตรวจสอบผล การปรับปรุงตาม คำแนะนำ	ระบุชื่อและ หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	<pre> graph TD A[ออกคำสั่งทางปกครอง] --> B[ปฏิบัติตามคำสั่ง] A --> C[ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง] B --> D{ตรวจสอบ} C --> E[ไม่ผ่าน] E --> F[แจ้งสิทธิการอุทธรณ์แก่ผู้ประกอบการ] E --> G((ดำเนินการคดี)) D --> H[ผ่าน] H --> I[ยุติเรื่องแจ้งผู้ร้องเรียน/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล] </pre>	<p>๔ วัน</p>	<p>ตาม พ.ร.บ.การ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>มีคำสั่งทางปกครอง</p>	<p>ระบุชื่อและ หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ</p>
		<p>๑๕-๓๐ วัน</p>	<p>ตาม พ.ร.บ.การ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>มีการตรวจติดตาม การออกคำสั่งทาง ทางปกครอง</p>	<p>ระบุชื่อและ หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ</p>

๒. มาตรฐานการปฏิบัติงานการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ก. กระบวนการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๑	<div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 5px; display: inline-block;">การกำหนดผู้รับผิดชอบ</div> ↓ </div>		ผู้รับผิดชอบมีความรู้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	คำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบ	เจ้าพนักงานท้องถิ่น
๒	<div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">การสำรวจและประเมินสภาพปัญหาอย่างรอบด้าน และมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</div> ↓ </div>	๙๐	ความครอบคลุมในปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น	ผลการประเมินสภาพปัญหา	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
๓	<div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">การคัดเลือกปัญหาตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕</div> ↓ </div>	๓๐		ปัญหาที่คัดเลือก	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๔		๓๐	กฎหมายต่างๆ ที่ให้อำนาจในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น	ผลการตรวจสอบบทบัญญัติที่ให้อำนาจไว้	นิติกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕		๗			ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
๖		๗	องค์ประกอบที่มีเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือนักวิชาการร่วมด้วย	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการยกเว้นข้อกำหนดของท้องถิ่น	เจ้าพนักงานท้องถิ่น
๗		๓๐	ต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้	ร่างข้อกำหนดของท้องถิ่น	คณะกรรมการยกเว้นข้อกำหนดของท้องถิ่น

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๘		๓๐	รับฟังทั้งผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น/ การประชาพิจารณ์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๙		๓๐	ขั้นตอนและกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด	(ร่าง) ข้อกำหนดของท้องถิ่น	สภาท้องถิ่น
๑๐		๑๕	สาระของข้อกำหนดของท้องถิ่นต้องชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	การลงนามของผู้ว่าราชการจังหวัด/นายก อบจ.	หัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายก อบจ.แล้วแต่กรณี

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๑๑	<pre> graph TD A[การประกาศใช้ข้อกำหนดของท้องถิ่น] --> B[การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดของท้องถิ่น] </pre>	๑๕	วิธีการประกาศใช้ตามกฎหมาย	ข้อกำหนดของ การอนุมัติ	เจ้าพนักงาน ท้องถิ่น
๑๒	<pre> graph TD A[การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดของท้องถิ่น] </pre>	๓๐		ร้อยละของ ประชาชนที่ รับทราบข้อกำหนด ของท้องถิ่น	องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

ข. กระบวนการออกใบอนุญาต/หนังสือรับรองการแจ้ง

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วัน)	มาตรฐาน คุณภาพ	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
๑					ผู้บริหาร หน่วยงาน
๒			มาตรา ๔๘ วรรคสอง มาตรา ๔๕		ฝ่ายที่ รับผิดชอบ
๓		ภายใน วันที่รับแจ้ง	มาตรา ๔๘ วรรคสอง		ฝ่ายที่ รับผิดชอบ
๔		ภายใน ๗ วันทำการ	มาตรา ๔๘ วรรคห้า		ฝ่ายที่ รับผิดชอบ
A-๕		ภายใน ๗ วันทำการ	มาตรา ๔๘ วรรคสาม		เจ้าพนักงาน ท้องถิ่น

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วัน)	มาตรฐานคุณภาพ	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
B-๕		ไม่เกิน ๑๕ วัน	มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง		ฝ่ายที่ รับผิดชอบ
B-๖		ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ เอกสารครบถ้วน หรือขยายเวลา ในการออกไป อนุญาตได้ ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน	มาตรา ๕๖ วรรคสาม		ฝ่ายที่ รับผิดชอบ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วัน)	มาตรฐานคุณภาพ	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
B-๗			ไม่เกิน ๓๐ วัน มาตรา ๕๖ วรรคสอง		เจ้าพนักงานท้องถิ่น
B-๘					เจ้าพนักงานสาธารณสุข
B-๙		ภายใน ๓๐ วัน มาตรา ๕๖			เจ้าพนักงานสาธารณสุข
B-๑๐		ไม่เกิน ๑๕ วัน			ฝ่ายที่รับผิดชอบ
B-๑๑			มาตรา ๕๖ วรรคสอง		เจ้าพนักงานท้องถิ่น

๓. ระบบเฝ้าระวังปัญหาเหตุรำคาญ

ลำดับ	กระบวนการ	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ขั้นตอนการพัฒนา	
๑	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> กำหนดนโยบาย/พันธกิจ เกี่ยวกับ การพัฒนาบบเฝ้าระวังเหตุรำคาญ </div>	ผู้บริหาร อบต.
๒	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> กำหนดทีมงานหรือผู้รับผิดชอบภายในหน่วยงาน และหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง </div>	ผู้บริหาร อบต. หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนัก/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๓	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> การจัดทำฐานข้อมูลเหตุรำคาญ ในพื้นที่รับผิดชอบ - สำรวจข้อมูลเหตุรำคาญ ประจำเดือน และประจำปี โดยมีรูปแบบการรายงานข้อมูลอย่างเป็นระบบ </div>	หน่วยงานหลัก : อบต. (สำนัก/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : สสจ. สสอ.
๔	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> กำหนดเป้าหมายหรือประเภทเหตุรำคาญที่ต้องการ เฝ้าระวังในพื้นที่ </div>	หน่วยงานหลัก : อบต. (สำนัก/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : สสจ. สสอ.

ลำดับ	กระบวนการ	ผู้รับผิดชอบ
๒. ขั้นตอนการเฝ้าระวัง		
๑	<p>การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของการเฝ้าระวังเหตุรำคาญในพื้นที่</p> <p>ข้อมูลด้านอาการเรื้อรัง</p> <p>ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อมูลด้านสุขภาพ</p>	หน่วยงานหลัก : อปท. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : สสจ. สสอ.
๒	<p>การวิเคราะห์ แปลผลข้อมูล และประเมินสถานการณ์</p>	หน่วยงานหลัก : อปท. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : สสจ. สสอ.
๓	<p>การจัดทำรายงานข้อมูล และเผยแพร่ข้อมูลให้กับผู้เกี่ยวข้อง</p>	หน่วยงานหลัก : อปท. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : สสจ. สสอ.
๔	<p>การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา</p>	หน่วยงานหลัก : อปท. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : สสจ. สสอ.

๔. ระบบเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ลำดับ	กระบวนการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ขั้นตอนการพัฒนา		
๑.๑	กำหนดนโยบาย/พันธกิจ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบเฝ้าระวังกิจการฯ	ผู้บริหาร อบท.
๑.๒	กำหนดทีมงานหรือผู้รับผิดชอบภายในหน่วยงาน และหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหาร อบท. หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนัก/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๑.๓	จัดทำฐานข้อมูลกิจการในพื้นที่รับผิดชอบ (สำรวจข้อมูล และจัดทำทะเบียนกิจการฯ)	หน่วยงานรับผิดชอบ : อบท. (สำนัก/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานสนับสนุน : ศสจ. สสอ.
๒. ขั้นตอนการเฝ้าระวัง		
๒.๑	กำหนดประเภทกิจการ ที่ต้องการเฝ้าระวังในพื้นที่	หน่วยงานรับผิดชอบ : อบท. (สำนัก/ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานสนับสนุน : ศสจ. สสอ.

ลำดับ	กระบวนการ	ผู้รับผิดชอบ
๒.๒	<p>รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเภทกิจการ ที่ต้องการเฝ้าระวังในพื้นที่</p> <p>ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อมูลด้านสุขภาพ</p> <p>วิเคราะห์ แปลผลข้อมูล</p>	หน่วยงานรับผิดชอบ : อบต. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานสนับสนุน : สจ. สสอ.
๒.๓	<p>วิเคราะห์ แปลผลข้อมูล</p> <p>รายงานข้อมูล และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล</p>	หน่วยงานรับผิดชอบ : อบต. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานสนับสนุน : สจ. สสอ.
๒.๔	<p>กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา</p>	หน่วยงานรับผิดชอบ : อบต. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานสนับสนุน : สจ. สสอ.
๒.๕	<p>กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา</p> <p>ติดตามประเมินผล</p>	หน่วยงานรับผิดชอบ : อบต. (สำนัก/กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม) หน่วยงานสนับสนุน : สจ. สสอ.

แบบรายงานข้อมูลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่

รวบรวมข้อมูลโดยหน่วยงาน..... ประจำปีเดือน.....

ลำดับ	ประเภทกิจการ	จำนวนรวม (ราย)	มีใบอนุญาตประกอบกิจการ		ประวัติการถูกร้องเรียนแยกตามประเภทกิจการ		จำนวนกิจการที่ถูกร้องเรียน (ราย)	ระงับเหตุราคาถูได้ (ราย)	หมายเหตุ
			มี (ราย)	ไม่มี (ราย)	มี	ไม่มี			

ผู้รวบรวมข้อมูล..... ตำแหน่ง..... โทรศัพท์.....
วันที่.....

บรรณานุกรม

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๒

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๕๐). พิมพ์ครั้งที่ ๕. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๒

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการปฏิบัติงานควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, เมษายน ๒๕๕๔

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือระบบการจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, สิงหาคม ๒๕๕๕

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือวิชาการ เรื่อง ระบบการจัดการเหตุรำคาญ พิมพ์ครั้งที่ ๒. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, กรกฎาคม ๒๕๕๕

ที่ปรึกษา

๑. นายแพทย์เจษฎา โชคดำรงสุข	อธิบดีกรมอนามัย
๒. นายแพทย์ณรงค์ สายวงศ์	รองอธิบดีกรมอนามัย
๓. นายพิษณุ แสนประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
๔. นายสมศักดิ์ ศิริวนารังสรรค์	หัวหน้ากลุ่มเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เรียบเรียงโดย

นางอุทัยวรรณ บุตรแพ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

คณะผู้ร่วมจัดทำ

๑. นายนิพนธ์ อ้นแดง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๒. นายผไท จุลสุข	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๓. นางสาวเนาวรัตน์ ศรีสันติแสง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๔. นายทัยธัช หิรัญเรือง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
๕. นางสาวศรีสมร จำเริญศักดิ์ศรี	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน
๖. นางสาวพรนิกาญจน วังกุ่ม	นักวิชาการสาธารณสุข

สำนักงานمایشสิ่งแวดล้อม
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๕๙, ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๖๓
<http://env.anamai.moph.go.th>

กรมอนามัย ส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี